

5.0 LÆSEPLAN FOR SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLPERUDDANNELSEN

Skoleperiode 1 = 7 uger

Velkomst	4 lektioner
Fronter	4 lektioner
Godskrivning/PIU	2 lektioner
Praktik	3 lektioner
Brandøvelse	2 lektioner
Mentorordning	1 lektion
Motion	2 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor fysisk aktivitet • Muligheder i uddannelsen 	
Den personlige uddannelsesplan	12 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencer • Pletsqudsmodel • Læringsstile • Refleksion • Læringsmål • Elevplan • Forberedelse til uddannelsessamtaler 	
Social- og sundhedshjælperens arbejdsområde	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Faget • Den professionelle rolle • Tavshedspligt • Etik 	
Behov	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Maslow • Ressourcer/krav • Omsorg/egenomsorg 	
Aldring	6 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Fysisk, psykisk og social aldring • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Sanser	2 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Sanseapparatet 	
Observationer	2 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Celler og hud	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Cellen • Hudens opbygning 	
Kommunikation	6 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Social- og sundhedshjælperens rolle i kommunikationen 	
Dokumentation	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig, mundtlig og elektronisk dokumentation • Patientsikkerhed 	

Personlig pleje	16 lektioner
• Hygiejne	
• Servicelov & kvalitetsstandard	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Bevægeapparatet	4 lektioner
• Anatomi og fysiologi	
• Fysisk aktivitet og rehabilitering	
Kultur	4 lektioner
• Normer og værdier	
• Social- og sundhedshjælperens rolle	
Lyrik og livskvalitet	8 lektioner
• Dansk + områdefag	
Aktiviteter	10 lektioner
• ADL	
• Aktiverende arbejde	
• Livshistorien	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Sundhedsfremme	8 lektioner
• Forebyggelse	
• Rehabilitering	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Praktisk hjælp	12 lektioner
• Hygiejne	
• Servicelov + kvalitetsstandard	
• Praktisk hjælp i/udenfor hjemmet	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Handicap	10 lektioner
• Handicap/funktionsnedsættelser	
• Støttemuligheder	
• Mestring	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Måltidet	6 lektioner
• Mad og væske	
• Kostformer og kostvaner	
• Rammer for måltidet	
• Fra ”indkøb til opvask”	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Urinveje	2 lektioner
• Urinvejenes opbygning og funktion	
• Social- og sundhedshjælperens opgaver	
Tværfagligt samarbejde	2 lektioner
• Social- og sundhedshjælperen som samarbejdspartner	
Ergonomi	4 lektioner
• Introduktion til forflytningsteknik	
• De fysiske love	
• Det naturlige bevægemønster	
• Forflytningsteknik	
Refleksion	4 lektioner

Evaluering	2 lektioner
• Intro til praktikken	
Søsterklassebesøg	Studiecafé
Grundfag:	
• Naturfag + intro	16 lektioner
• Dansk + intro	24 lektioner

Mål for områdefag:

Social og sundhedssektoren

- 1: Eleven kan forklare social og sundhedshjælperens opgaver ud fra Serviceloven og Sundhedsloven.
- 2: Eleven kender de social- og sundhedspolitiske målsætninger og lokalt fastlagte kvalitetsstandarder og serviceniveauer og kan reflektere over disses betydning for arbejdet som social og sundhedshjælper.
- 3: Eleven kan forklare hvad rollen som fag - og myndighedsperson indebærer.
- 4: Eleven kan forklare det, der er relevant for social- og sundhedshjælperen at vide om lovgivning og vejledninger indenfor området så som videregivelse af oplysninger og tavshedspligt *patientsikkerhed herunder utilsigtede hændelser og sygeplejefaglige optegnelser*.

Pleje og dokumentation

- 1: Eleven kan identificere pleje- og omsorgsopgaver ud fra en forståelse af menneskets grundlæggende fysiske, psykiske og sociale behov.
- 2: Eleven kan forklare principperne for observation af borgeres almene sundhedstilstand ud fra en forståelse af kroppens opbygning og funktion herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, og kan forklare, hvordan der skal reageres på observationerne *herunder typiske symptomer på anæmi, dehydrering, cystitis, obstipation, fejlernæring, gener forårsaget af immobilitet, febrile tilstande, konfusion og generel ændret adfærd*.
- 4: Eleven kan forklare hvordan personlig hygiejne og pleje planlægges, udføres og evalueres med omsorg og respekt for det enkelte menneske og med udgangspunkt i en forståelse af den alderssvækkedes borgers behov *og med kendskab til de hyppigst forekommende kroniske sygdomme som demens, diabetes, kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme og apopleksi*.
- 5: Eleven kan forklare, hvornår social- og sundhedshjælperen skal henholdsvis udføre plejen eller støtte borgeren i selv at udføre den.
- 6: Eleven kan forklare, hvordan viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning kan anvendes i det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde i forhold til ældre og udsatte borgere.
- 7: Eleven kan forklare, hvordan man skifter linned og reder seng ud fra viden om hygiejniske principper og borgeres ønsker, vaner og behov.
- 8: Eleven kan forklare hvordan man som social- og sundhedshjælper forebygger smittespredning ud fra en forståelse af de generelle hygiejniske retningslinjer og af grundlæggende mikrobiologi.
- 9: Eleven kan anvende et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er i overensstemmelse med social- og sundhedshjælperens kompetenceområde.
- 10: Eleven kan forklare principperne for at dokumentere udført pleje, evaluering af pleje og opfølgning på pleje i relevante pleje- og handleplaner samt forklare betydningen af at modtage og videregive relevante informationer og faglige overvejelser til kollegaer.

Psykologi og kommunikation

1: Eleven kan forklare hvordan identitet, normer, holdninger og fordomme har betydning for arbejdet som social- og sundhedshjælper og kan reflektere over egne holdninger i forhold til en professionel praksis.

2: Eleven kan forklare, hvordan man som social- og sundhedshjælper anvender en anerkendende tilgang i samarbejdet med borgere, pårørende og kollegaer.

3: Eleven kan forklare, hvordan man som social- og sundhedshjælper kommunikerer med borgere og patienter, og kan herunder forklare betydningen af verbal og nonverbal kommunikation som respekt i plejen og i samarbejdet med borgere, pårørende og kollegaer.

Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats

1: Eleven kan forklare, hvordan man motiverer og understøtter borgere i forhold til sundhedsfremme ud fra en forståelse af, hvordan livsstilsfaktorerne kost, rygning, alkohol og motion påvirker sundheden

2: Eleven kan forklare, hvordan man med en pædagogisk tilgang kan inddrage borgerens livshistorie, når social- og sundhedshjælperen skal motivere og understøtte borgere i at bevare sundhed, trivsel og funktionsevne i forhold til daglig livsførelse

3: Eleven kender til fysiske, psykiske og sociale handicap og betydningen af at kunne mestre hverdagslivet med funktionstab og kan forklare, hvordan social- og sundhedshjælperen arbejder støttende og vejledende med respekt for den enkeltes trivsel og livskvalitet.

4: Eleven kan forklare, hvordan praktisk hjælp planlægges og evalueres, herunder håndtering af post, bank og penge, samt hvordan social og sundhedshjælperen foretager miljørigtig tøjvask og rengøring.

5: Eleven kan forklare, hvordan praktisk hjælp tilrettelægges og evalueres ud fra borgeres behov for og evne til egenomsorg og kan forklare, hvordan borgere inddrages.

Arbejds miljø og ergonomi

1: Eleven kan forklare årsager til problemer i arbejdsmiljøet, herunder betydningen af god fysisk og psykisk form og kan anvende viden om relevante arbejdsmiljøfaktorer til løsning af problemer i arbejdsmiljøet.

2: Eleven kan forklare, hvordan velfærdsteknologi kan forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker

3: Eleven kan tilrettelægge og udføre forflytnings- og lejringsopgaver herunder anvende relevante hjælpemidler.

(De delmål, som er skrevet med kursiv arbejdes der med på skoleperiode 2)

Mål for grundfag:

Naturfag

1: Anvende matematiske udtryk og beregninger i sammenhæng med det naturfaglige arbejde.

2: Forholde sig til naturfagernes betydning for den teknologiske udvikling og for dens påvirkning af mennesket, erhverv og samfund.

3: Søge, udvælge og anvende relevante naturfaglige informationer fra forskellige informationskilder.

4: Anvende relevante it-værktøjer til f.eks. informationssøgning, beregninger og dokumentation.

Dansk

- 1: Anvende IT til relevant kommunikation og informationssøgning
- 2: Anvende sin kommunikative forståelse til nytte for samarbejdet og samværet med andre
- 3: Anvende det skrevne og talte sprog hensigtsmæssigt, korrekt, klart og præcist i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
- 4: Læse med sikkerhed, hurtighed, forståelse, indlevelse og eftertanke tekster af en rimelig grad af sproglig og indholdsmæssig kompleksitet.
- 5: Indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.
- 6: Indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.
- 7: Foretage en metodisk analyse, perspektivering og vurdering af forskellige teksttyper og udtryksformer.
- 8: Anvende relevant læsestrategi i forhold til teksttyper og læseformål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
- 9: Anvende relevante tale-, lytte- og skrivestrategier i forhold til emne og formål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
- 10: Forholde sig til korrekt sprog, retskrivning og tegnsætning samt til regler og normer for sprogbrug i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
- 11: Redegøre for sprogets opbygning, brug og funktion i konkrete erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
- 12: Identificere, forholde sig til og anvende viden om sprogets rolle og betydning i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
- 13: Indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.

Skoleperiode 2 = 14 uger

Velkomst	4 lektioner
Erfaring og teoretiske indfaldsvinkler	24 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Oplæg • Teori på praksis erfaringer • Fremlæggelse 	
Demokrati	10 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Samfundets opbygning • Social- og sundhedspolitik • Social- og sundhedshjælperens rolle 	
Sektorsamarbejdet	6 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdet mellem sektorerne • Sammenhængende borgerforløb • Rehabilitering • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Førstehjælp	14 lektioner
Netværk	4 lektioner
Hjertekredsløb	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Anatomi & fysiologi • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Luftvejene	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Anatomi & fysiologi • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Centralnervesystemet	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Anatomi & fysiologi • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Apoplexi	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Anatomi & fysiologi • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Fordøjelsen	6 lektioner
Ernæring	6 lektioner
Diabetes	6 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Anatomi & fysiologi • Social- og sundhedshjælperens opgaver • Hormoner 	
Gigt	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Anatomi & fysiologi • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Smerter	6 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Medicin • Patientsikkerhed • Social- og sundhedshjælperens opgaver 	
Hjælpemidler	4 lektioner
<ul style="list-style-type: none"> • Kriterier • Besøg på Hjælpemiddelcentral 	
Velfærdsteknologi	4 lektioner

Ergonomi	6 lektioner
• Forflytningsteknik	
Psykiske lidelser	6 lektioner
Misbrug	4 lektioner
Studietur	24 lektioner
Immunforsvaret	4 lektioner
• Infektioner	
• Feber	
Seksualitet	4 lektioner
• Kønorganerne	
Døden	10 lektioner
• Sorg og krise	
Demens	4 lektioner
• Magtanvendelse	
Psykisk arbejdsmiljø	8 lektioner
• Arbejdsmiljøloven	
• Mobning	
• Konfliktåndterning	
1. Prøve	24 lektioner
• Forbybelse	
• Område-/grundfagseksamen	
Evaluerings	2 lektioner
• Intro til praktikken	
Grundfag:	
• Dansk	76 lektioner
• Naturfag	32 lektioner
• Sprog	29 lektioner

Mål for områdefag:

Social og sundhedssektoren

1: Eleven kan forklare det, der er relevant for social og sundhedshjælperen at vide om lovgivning og vejledninger indenfor området så som videregivelse af oplysninger, tavshedspligt, patientsikkerhed herunder utilsigtede hændelser og sygeplejefaglige optegnelser.

2: Eleven kan forklare reglerne for magtanvendelse, og hvordan borgerens selvbestemmelse og demokratiske rettigheder respekteres i social- og sundhedshjælperens arbejde.

3: Eleven kan forklare kravene til faglig dokumentation, og hvordan relevante dokumentationssystemer anvendes i overensstemmelse med gældende regler.

4: Eleven kan forklare opgavefordelingen inden for social- og sundhedssektoren, og hvordan social- og sundhedshjælperen indgår i et sammenhængende borger-/patientforløb.

Pleje og dokumentation

1: Eleven kan forklare principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand ud fra en forståelse af kroppens opbygning og funktion herunder den fysiske og psykiske aldringsproces og kan forklare hvordan der skal reageres på observationerne herunder typiske symptomer på anæmi,

dehydrering, cystitis, obstipation, fejlernæring, gener forårsaget af immobilitet, febrile tilstande, konfusion og generel ændret adfærd.

3: Eleven kan forklare hvordan social- og sundhedshjælperen hjælper borgere med at indtage medicin

4: Eleven kan forklare, hvordan personlig hygiejne og pleje planlægges, udføres og evalueres med omsorg og respekt for det enkelte menneske og med udgangspunkt i en forståelse af den alderssvækkede borgeres behov og med kendskab til de hyppigst forekommende kroniske sygdomme som demens, diabetes, kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme og apopleksi.

7: Eleven kender den basale palliative indsats i den tidlige, sene og terminale fase og kan forklare social- og sundhedshjælperens rolle i forhold til den døende og de pårørende, samt hvordan borgere plejes de sidste levedøgn, og hvordan afdøde gøres i stand under hensyn til ønskede ritualer.

8: Eleven kender forskellen på komplekse og ikke-komplekse borgerforløb og reflekterer over sin egen rolle i et tværprofessionelt samarbejde.

13: Eleven kan forklare, hvilke tegn der kan være på, at en borger har en psykotisk, depressiv eller selvmordstruende adfærd.

14: Eleven kan forklare, hvordan konflikter og vold kan undgås i forbindelse med pleje af borgere med demens, misbrug eller psykisk sygdom.

15: Eleven opnår teoretisk viden og praktiske færdigheder svarende til grundfaget førstehjælp og elementær brandbekæmpelse 0,5 uge jf. Bekendtgørelse om grundfag og centralt udarbejdede valgfag i erhvervsuddannelserne.

Psykologi og kommunikation

1: Eleven kan forklare hvordan normer, holdninger og fordomme har betydning i arbejdet som social- og sundhedshjælper og kan reflektere over egne holdninger i forhold til en professionel praksis

2: Eleven kan reflektere over betydningen af egen og andres kultur i relationen til borgere, pårørende og kollegaer.

3: Eleven kan forklare hvordan kommunikation kan anvendes til at forebygge konflikter i samarbejdet med borgere, på rørende og kollegaer

4: Eleven kan forklare, hvordan social- og sundhedshjælperen kan støtte borgere og deres pårørende i forbindelse med sorg og krise.

Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats

1: Eleven kan ud fra viden om borgeres behov for intellektuelle, sociale, fysiske, kulturelle og kreative aktiviteter forklare anvendelsen heraf i den tværprofessionelle rehabiliterende indsats.

2: Eleven kan forklare netværkets betydning for borgeres rehabilitering i den social- og sundhedsfaglige indsats og kan forklare, hvordan social- og sundhedshjælperen vejleder borgere om kommunale, private og frivillige aktivitetstilbud.

3: Eleven kan forklare, hvordan det forebyggende arbejde kan udføres i samarbejde med borgere, herunder hvordan borgere støttes i at følge træningsplaner

4: Eleven kan forklare, hvordan relevant velfærdsteknologi kan anvendes for at fremme borgeres funktionsevne med respekt for borgeres opfattelse af livskvalitet.

Arbejds miljø og ergonomi

1: Eleven kan forklare relevant arbejdsmiljølovgivning i forhold til arbejdet som social- og sundhedshjælper og kan reflektere over egen rolle i forhold til udvikling af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

2: Eleven kan forklare årsager til problemer i arbejdsmiljøet, herunder betydningen af god fysisk og psykisk form, og kan anvende viden om relevante arbejdsmiljøaktører til løsning af problemer i miljøet

3: Eleven kan forklare, hvilken betydning tilrettelæggelse og udførelse af arbejdsopgaver har for det fysiske, kemiske, psykosociale og ergonomiske arbejdsmiljø.

4: Eleven har kendskab til faktorer på jobområdet, der kan føre til konflikter og vold, og har kendskab til elementerne i voldspolitik og kriseberedskab.

Mål for dansk

1. Foretage en metodisk analyse, perspektivering og vurdering af forskellige teksttyper og udtryksformer.
2. Styre en skriveproces fra idé til produkt samt indgå i dialog om egne og andres skriftlige produkter.
3. Formulere sin analyse, perspektivering og vurdering både mundtligt og skriftligt.
4. Anvende det skrevne og talte sprog hensigtsmæssigt, korrekt, klart og præcist i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge.
5. Indsamle, udvælge, redegøre for samt bearbejde tekstmateriale i trykt eller elektronisk form.
6. Anvende IT til relevant kommunikation og informationssøgning.
7. Anvende sin kommunikative forståelse til nytte for samarbejdet og samværet med andre
8. Eleven kan foretage *metodisk analyse* og fortolke, vurdere og perspektivere forskellige teksttyper efter deres egenart.

Mål for naturfag

1. Udvalge og anvende naturfaglige begreber og modeller til at forklare centrale problemstillinger inden for erhvervs- og samfundsmæssige områder.
2. Arbejde eksperimentielt med faget gennem f.eks. forsøg, undersøgelse, eksperiment, observation eller iagttagelse.
3. Dokumentere og selvstændigt formidle resultater af arbejdet med naturfaglige emner.
4. Søge, udvælge og anvende relevante naturfaglige informationer fra forskellige informationskilder.
5. Anvende relevante it-værktøjer til f.eks. informationssøgning, beregninger og dokumentation.

Mål for sprog

1. Formålet med faget er at styrke elevens internationale og kommunikative kompetence, så eleven kan læse, skrive, tale, lytte til og forstå fremmedsproget i jobmæssige, samfundsmæssige og almene sammenhænge.
2. Faget styrker elevens forudsætninger for at kunne varetage arbejdsopgaver, hvori fremmedsprog indgår, og for at kunne fungere som medarbejder og borger i et internationaliseret erhvervsliv og samfund. Faget styrker dermed forudsætningerne for mobilitet på et internationalt arbejdsmarked.

Skoleperiode 3 = 3 uger

Velkomst

4 lektioner

Sprog

27 lektioner

Valgfrit specialefag

29 lektioner

Afsluttende prøve

29 lektioner

- Forberedelse
- Eksamen
- Evaluering og reception

FAGFORDELING
Social- & sundhedshjælperuddannelsen

Fag:	Skoleperiode 1		Skoleperiode 2		Skoleperiode 3			Lektioner i alt
	Intro 1 uge 30 lektioner	6 uger 180 lektioner	13 uger 390 lektioner	1. prøve 1 uge 30 lektioner	Valgfag 1 uge 30 lektioner	Valgfrit sp.fag 30 lektioner/ 1 uge	Afsl. prøve 60 lektioner/2uger	
Rehabilitering og Social- og sundhedshjælperens faglige indsats (3½ uge)	X	X	X	X			X	105
Social- og sundhedssektoren (2 uger)	X	X	X	X			X	60
Psykologi og kommunikation (2½ uge)	X	X	X	X			X	75
Pleje og dokumentation (5 uger)	X	X	X	X			X	150
Arbejds miljø og ergonomi (1 uge)	X	X	X					30
Dansk (4 uger)	X	X	X	X			X	120
Naturfag (2 uger)	X	X	X	X			X	60
Valgfrit specialefag (1 uge)						X		30
Valgfag (3 uger)			X		X			90
Uddannelsessamtaler		X	X					
Idræt	X	X	X					
Refleksion	X	X	X	X	X			
I alt								720